

2. D. B. V.

1717, 16

18

DE

**REO, ALIMENTA
ET SUMTUS LITIS ACTO.
RI SUPPEDITANTE,**

DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS,

QVAM,

DIVINA FAVENTE CLEMENTIA,

SUB AUSPICIIIS ET INDULTU

AMPLISSIMÆ FACULTATIS JURIDICÆ,

IN ALMA ET PERANTIQVA ERFORDIENSI UNIVERSITATE,

SUB PRÆSIDIO

DN. TOBIÆ JACOBI

Reinhardt

J. U. D. SACRI PALATII CÆSAREI COMITIS, AC PANDECTARUM PRO-
FESSORIS PUBLICI ORDINARIJ,

PRO CONSEQUENDIS IN UTROQUE JURE SUMMIS
HONORIBUS, PRIVILEGIIS AC IMMUNITATIBUS,
IN AUDITORIO JCTORUM MAJORI,

HORIS CONSUVETIS,

DIE XXII. JUNII ANNO MDCCXVII.

PLACIDO ERUDITORUM EXAMINI

EXHIBEBIT

JOHANN GEORG GROBIUS, SCHMALCALDENSIS.

ERFORDIÆ,

LITERIS JOH. HENRICI GROSCHII, Acad. TYPOGR.

REO. ALIMENTA
ET SUMPTUS LITISACTO
RI SUPPEDITANTE

DIRECTORIO JURISDICTIONIS

DIRECTORIO JURISDICTIONIS

SUB ADHUC ET INDURU

ANGLICANAE FACULTATIS JURISDICTIONIS

IN ALMA MATER JURISDICTIONIS

SUB PRÆSIDIO

DR. TORIBI JACOBI

2. Auflage

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

IN FACULTATE JURISDICTIONIS

JOHANNES GEORGII

LEIPZIG

1711

*VIRO PRÆNOBILI, AMPLISSIMO,
AC CONSULTISSIMO,*

**D O M I N O,
JOHANNI DAVID
JÄGER,**

**SERENISSIMI PRINCIPIS
SCHWARZBURGICO-RUDOLSTADIENSIS
A CONSILIIS CAMERÆ, HUIUSQVE PRÆFE-
CTURÆ LEUTENBERGENSIS SUPREMO
PRÆFECTO DIGNISSIMO,**

*PATRONO, FAUTORI, ET AFFINI
SVO ÆSZUMATISSIMO ET ÆTERNUM
COLENDO,*

**CUM VOTO PERENNIS FELICITATIS,
IN DEBITÆ REVERENTIÆ, AC OBEDIENTIÆ
MONUMENTUM,**

DISSERTATIONEM HANC INAUGURALEM

DICAT ATQVE CONSECRAT

*OBSEQUIOSISSIMUS CLIENS,
JOHANN GEORG GROBIUS,
SCHMALCALDENSIS.*

VIRI PRÆCIBUS AMPLISSIMO

CAUSAM

D O M I N O
JOHANNI DAVID

JÄGER

SERENISSIMI PRINCIPIS

SCYTHICÆ RUSIÆQUE IMPERII

AUSSERORDINÄRII COUNCILORIS

GENERALIS

PATRONS EXCITATIONI

300 ANNUM VIVENDI ET

COLLEGI

CUM VOTO BENEVOLENTIÆ

INDEBITÆ REVERENTIAE QUOD

MONUMENTUM

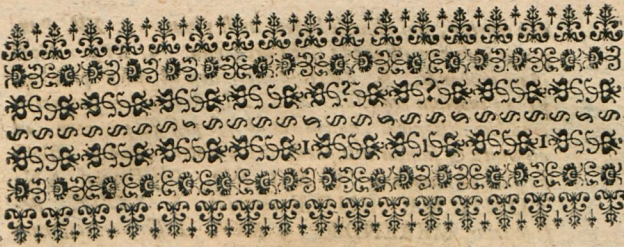
DISCRETIONIBUS VESTRIS

RECOMENDO

JOHANNI GEORGI GROBIS

RECTORI

DISSERTATIONIS SUMMARIÆ.

§. I.

Favores & Prærogativas Reorum præ Actoribus exhibet. §. II. Paradoxian thematis Inauguralis inde deducit. §. III. thema defendit. §. IV. V. & VI. Per Textus Juris Civilis & Canonici illud probat. §. VII. Regulam ponit de jure subministrandi adversario Alimenta & Sumtus litis. §. VIII. Istam probat, a) per Rationes, b) Doctores, & c) Conclusiones. §. IX. Exceptionem à Regulâ & quidem nostrum thema cum suis requisitis continet. §. X. Per Doctores illud confirmat. §. XI. Rationes adjicit, quare Reus Actori alimenta & sumtus litis interdum subministrare debeat. §. XII. Qualitatem Actoris alimenta à Reo pretendentis adjicit, que consistit in pauperrate, que ibidem examinaur. §. XIII. Spuria pauperiatis exemplum exhibet. §. XIV. Reus ad alimenta & sumtus litis isti

(2

non

*non tenetur, qui aliunde habet, unde vivat. §. XV. Pau-
 pertas inde non alleganda, sed probanda. §. XVI. Modi
 istam probandi. §. XVII. Pauper non est, qui propriâ cul-
 pa ad inopiam redactus. §. XVIII. Reus aëtori pauperi in
 omnibus aëtionibus, quibus res ab ipso possessa petuntur, ad
 alimenta & sumtus litis pendente lite tenetur, imò in aëtione
 simplici ad alimenta. §. XXI. seqq. Objectiones AN-
 TONII MERENDÆ recenset. §. XXXIV. Re-
 spondetur MERENDÆ. §. XXV. Dissensus Doctorum
 ad questionem: An cum aëtor bona cause presumptionem
 pro se habere debeat, unde ista estimanda, & an precise
 sententia condemnatoria præcedere debeat. §. XXVI. No-
 stra Sententia profertur. §. XXVII. In prima & secun-
 du instantiâ, alimenta & expensas Reum aëtori suppeditare
 debere, & hunc ista tam ante quam post litem contestatam
 urgere posse. §. XXVIII. An aëtor Reo desuper Cautio-
 nem præstare debeat, ubi iterum Doctorum dissensus. §. XXXIX.
 Nostra Sententia. §. XXX. In Judicio Austregali Reus
 aëtori Expensas quoque ministrare tenetur, & interdum
 iudicibus Austregalibus alimenta. §. XXXI. Nonnullas
 conclusiones ex Cap. II. X. de Accusationibus addit.*

Q. D. B. V.

DISSERTATIO INAUGURALIS
JURIDICA,

DE

REO, SUMTUS LITIS ET ALIMEN-
TA ACTORI SUPPEDITANTE.

§. I.

On exiguas certè in Jure Prærogativas
Reis præ Actoribus esse indultas, non
solum in genere ex *L. favorabiliores 125.*
ff. de Reg. Juris. sed speciatim quoque
ex aliis passim Juris Romani Textibus
plusquam manifestum est. Sicut enim
in dubio magis pro Reo, quam Actore
pronunciandum, *Carpz. Proc. tit. 13. Art.*
3. n. 75. Ita præsertim ex *L. 156. §. 1. ff.*
de Reg. Jur. junctâ L. 1. §. 4. ff. de Superficieb. constat, quod Ju-
ra in dandis Reo Exceptionibus longe sint faciliora, quam
Actori

A 2

Actori, in dandis Actionibus, eò quod hæc ad Reum obligandum, illæ verò ad istum liberandum, tendant §. 1. *Institut. de Exception. L. 2. in pr. ff. eod.* Jam verò multum interesse ex Arriano refert Paulus in *L. 47. ff. de O. & A.* utrum aliquis obligetur, an liberetur, in tantum; ut ubi de obligando quærat, propensiores esse debeamus, si habeamus occasionem, ad negandum; At ex diverso, ubi de liberando: faciliores simus, ad absolvendum. Hinc ex eodem principio Imperator Antoninus in *L. 4. C. de Edendo* rescripsit, quod Actore non probante, Reus, etsi nihil ipse præstet, tamen obtineat, usque adeò, ut hic Documenta, vel alia adminicula ad probandam vel facilitandam ad minimum Actoris intentionem huic nullatenus edere, sed Actor propriis semper probationibus comparere teneatur; *citat. L. 4. C. de edend.* idque cum Juris & æquitatis rationibus omninò congruere supra laudati Imperatoris Antonini Filius, Alexander in *L. fin. C. eod. tit.* rectè testatur, cum aliàs Reus proprio se jugulare gladio, & Actori tanquam adversario arma de sua domo subministrare deberet, ad quod tamen neminem cogendum esse. *ex arg. L. 7. C. de Testibus, juncto Cap. 1. X. de Probation.* sufficienter patescit.

§. II.

Ob tantam ergò, quæ Rei præ Actoribus gaudent in Legibus, prærogativam, non potest non præfens dissertationis nostræ argumentum, primà quidem, ut ajunt, fronte, cuidam videri absconum, utpote personam Rei producens in medium, quæ communis favoris expers, actori, adversario suo, ad litem alimenta suppeditare tenetur, & expensas, atque sic vim quasi in ferre assuetæ inclinationi ac ordinariæ Reorum Naturæ, cujus proprium regulariter est fugere, & ex quo etiam à Justiniano *Fugiens* dicitur in *L. 13. §. 2. & 3. C. de Jud.* nec non *L. fin. in f. princ. & §. 3. C. de bon. qua liber.* Si quidem ejusmodi Reus, qui actori alimenta & expensas litis subministrare obstringitur, adversarium suum non tam fugit, quin potius ad agendum provocat, tantum non nervum

vum litium gerendarum, in sumtibus, & alimentis potissimum consistentem, ut eo felicius in causa obtineat, suggerit, aggresso & provocato ad pugnam ea propter non abfimilis, qui hosti provocanti & aggressori armis omninò destituto, atque ad nocendum incapaci, concedit tela, ut vel exoptatori progressu nocere, vel istum omninò prosternere valeat.

§. III.

Enim verò, cum non obstantibus istis, quæ præsens thema inauguralè quadantenus Paradoxon efficere videntur, variæ causæ subesse queant, quam ob rem Reo auctori cum alimentis sumtus litis præstare oportere, & æquitas svadeat, & Leges jubeant; idque multò magis, cum, ut Actoribus Jura quoque faveant, non sit infrequens, si præsertim non de Reo condemnando; sed saltem de Judicio contra ipsum fundando agitur, de quo eleganter Gail. *L. 1. observ. 31. n. 12.* & observ. 22. n. 4. cum Bartol. in *L. 8. pr. ff. qui satisd. cogunt.* videri potest, ubi inquit: *Auctori in Exordio litis favetur, ut in dubio admittatur, in medio pariter utrique, tam Auctori, quam Reo, ut veritas indagetur, in fine Reo, ut in dubio absolvatur.* Confer, quoque Brunnemann. *Consil. 136.* nomine Facultatis Juridicæ Francofurtensis à Dn. Samuele Strykio Anno 1669. elaboratum n. 140. Hinc dictum argumentum dignissimum judicavimus, ut in præsentì Dissertatione Inaugurali paulò curatius dispiciatur, & ad examen, quàm Theoreticum, quàm Practicum, eâ tamen, quàm fieri potest brevitate, revoce-
tur.

§. IV.

Non autem errabimus, si illos Juris textus hic præponamus, ex quibus Actoribus potestas exigendi à Reo alimenta & sumtus litis potissimum concessa legitur; ubi tres potissimum nobis exhibentur, quorum duo priores sunt ex Jure Civili, & tertius è Jure Canonico. Et (1) in *L. si Instituta 27. §. 3. ff. de inofficioso testamento*, nec non (2) in *L. f. C. de ordine Cognitionum*, ac denique (3) in *Cap. 11. X. de accusationibus, Inquisitionibus, & Denunciationibus* continentur.

A 3

§. V.

S. V.

In L. si instituta 27. §. 3. ff. de inofficioso testam. Ictus Ulpianus sic respondet: De Inofficioso Testamento Nepos contra Patrum suum, vel alium scriptum heredem proportione egerat, & obtinuerat; placuit interim propter inopiam pupilli *alimenta* pro modo facultatum, quæ per inofficiosi testamenti Accusationem pro parte ei vindicabantur, *decerni, eaq; adversarium ei subministrare necesse habere, usq; ad finem litis.* Porro Imperator Constantinus in citatâ L. fin. C. de ordine Cognitionum. sequentem in modum rescribit: Quod si ei, qui ad Servitutem vocatur, quicquam direptum esse memoretur, universa, quæ constiterit, ablata, ita demum reddi convenit ei, qui servus esse contenditur, si modo salvam rem futuram per idoneos fidejussores promiserit. Nam si tales dare non potuerit: tunc eâ convenit, de quibus in iudicio tractabatur, sequestrari, in eum diem, in quo Controversia sopiatur. ita, ut ex iisdem (si aliqua alia facultas esse non poterit) *tantum litis Sumtus & Alimonie homini subministratur, quantum moderato iudicis arbitrio fuerit aestimatum;* Cum autem nec dum lite de statu mota, res ab aliquo direpta sint, & sententia de restituenda possessione rerum lata, ille ne huic sententia, satisfieret, de statu controversiam movit: necessitatem habebit, & sine satisfactione eandem res reddere, & tunc causam liberalem secundum Juris ordinem exercere. Denique in cap. 11. X. de Accusationibus Alexander III. Pontifex in causâ Accusationis Monachorum quorundam contra eorundem Abbatem ita statuit: Ex parte eûâ: Prudentia Tua respondemus, quod Monachi (nisi alia rationabilis causa impediât) eò quod de obedientia & subjectione Abbatibus esse noscuntur, ab ejus Accusatione sunt nullatenus repellendi; licet alios accusare non possint. *Quibus (si quidem cum proprium non habeant) de rebus Monasterii expensæ debent*

bent necessarie, donec causa debitum finem accipiat, ministrari.

§. VI.

Nemo non ex dictis Textibus animadvertit, cum Ulpiano & Imperatore Constantino Alexandrum III. Pontificem in eò conspirare, quod Rei in istis casibus Actoribus alimentata, imò in casu Legis *f. C. de ordine Cognitionum*, sumtus quoque litis hac pendente suppeditare debuerint; Cum tamen hæc decisio non semper, sed præsuppositis, saltem certis circumstantiis locum inveniatur, istam speciatim nunc considerabimus.

§. VII.

Pro Regulâ ergò supponendum: Quod Litigans suo adversario, sive Reus, sive Actor sit, de Alimentis vel sumtibus litis regulariter non teneatur prospicere, per textum expressum in *L. Imperatores 17. ff. de Tutela & Rat. distrab.* ubi idem Ulpianus ab Imperatoribus Severo & Antonino rescriptum refert. *Cum hoc ipsum queratur, an aliquid sibi à Tutoribus vel Curatoribus debeatur: non habet rationem postulatio tuâ, Volentis in sumtum litis ab his tibi pecuniam subministrari.* Sed quod is sumtus suppeditare debeat, cujus commodum Actor respicit. *L. sed etsi, 11. §. 1. ff. ad exhibendum. Gail. L. 1. obs. 99. n. 1.*

§. IIX.

Quod ipsum, sicut æquitate naturali, ob perpetuam onerum & in commodorum connexionem aperte fundatum, *L. 10. ff. de Reg. Jur. & de sumtibus litis ex allegatis textibus certum, in tantum, ut ne quidem ob ætatem pupillarem Actoris contrarium admittendum. arg. citat. E. 17. ff. de Tutela & Rat. distrabendi.* quin potius hanc Regulam speciatim ad judicialia extendendam, ut quisquis pro & in Judicio sibi proficua petat, obnoxius, fiat impendiis. *Schrad. de Feudis part. 10. Sect. 14.*

§. 84. Ita ob identitatem & majoritatem rationis, idem certe de Alimentis statuendum; & huic Regulæ unanimi ore non solum adscribunt Doctores celeberrimi, ut Cephal. *Consl.* 714. n. 9. *segg.* Vol. V. Hartm. Pistor. L. 1. *quæst.* 20. n. 2. in *fin.* & communem esse testatur Math. Coler. de *Process. Execut. P. 1. cap. 2. n. 95.* quem cum reliquis allegat Martin. Coler. de Alimentis. *Lib. 1. Cap. 14. n. 28. p. m. 399.* Sed certè quoque inde concludunt, quod e. g. si. (I.) Transmissio Actorum ab una saltem parte petita, hæc sola sumtus quoque suppeditare debeat. Brunnem. in *Process. Civil. cap. 27. n. 5.* Stryk: *Introduc. ad Prax. forens.* cap. 21. §. 8. ubi tradit Cautelam, (II.) quod is, qui vel re, vel corpore alterum arrestat, sumtus arresti, puta in custodiam & alimentationem Arrestati factos, vel faciendos subministrare oporteat, & ideo Arresta semper sumtibus & periculo impetrantis indulgeri solere. Porro (III.) circa Commissarios, quos pars altera petit, sic observetur, ut quicquid sumtuum, illorum functio, actusque deposcunt, ab iis, qui petunt, sustinendum sit. Rütger Ruland. de *Commissar. p. 1. L. 6. Cap. 12.* Græven. *Pract. concl. 99. per tot. n. 1.* ubi de Praxi Camerali testatur. quod idem quoque (IV.) de iudicibus Delegatis verum sit, quod scilicet is, ad cuius petitionem fiat delegatio, omnem quoque sumtum Iudicii, quod delegatus suscipit, sustinere debeat, & ideo semper delegatio facta putetur sumtibus petentis. Baldus in L. 3. n. 9. C. ad L. *Juliam de Adulter.* allegatus ea propter a Mevio in Consilio, quod extat apud Brunnemanni Consilia posthuma, *Consl. 15. num. 7.* (V.) Quod, qui Testes ad Articulos examinari desiderat, is solus tanquam *Producens & Impetrans sumtus exsolvere debeat*, licet pars adversa Interrogatoria exhibuerit, atque ita examen Testium utriusque partis utilitatem respicere videatur. Menoch. de *Arb. Judic. quæst. L. 2. Cent. 3. cap. 228. n. 21.* & denique (VI.) Coram Iudice Seculari conventus, & ab eodem captus, si petat se remitti ad iudicem ecclesiasticum, *suis impensis remitti debeat.* Menoch. *dist. loc. n. 28. &c.*

§. IX.

Sicut autem à prædictâ Regulâ omnes tres textus, quos in §. V. supra allegavimus, expressè recedunt, & Actori jus tribuunt, alimenta cum sumptibus litis à Reo prætendendi; Ita ex circumstantiis dictorum textuum certum est, contineri ibidem à Regulâ Exceptionem, quæ ea propter non semper obtinet, sed tunc, quando 1.) actor est pauper, 2.) de eo, quod suum est, vel debetur, vel ex toto vel pro parte litiget, & denique 3.) pro se bonæ causæ habeat præsumtionem,

§. X.

His tribus conjunctim concurrentibus Doctores magno colligunt consensu: Actori interea à Reo Alimenta esse subministranda, & judicem sententiâ, quam vocant, provisionali, ista decernere oportere. Martin. Coler. *L. 1. de Alimentis, cap. 14. n. 38. seqq.* Petr. furd. *de Aliment. tit. 1. quasi. 109. seqq. & quasi. 119. per tot.* Math. de Afflicis *Dec. 10. & 152.* Guido Papæ *singular. 537. in f.* quod etiam de litiis Expensis asserendum, statatur *Mev. p. 4. Dec. 192. n. 4. & 5. & in not. p. 5. Dec. 375.* Mynsing. *cent. 6. obs. 21. n. 1.* Carpz. *Dec. illustr. 242. n. 28. seqq. & tit. 24. Proc. Jur. Art. 1. in f.* Hartman. *Pistor. L. 1. quasi. Jur. tit. 20. n. 4.* Temmen *de Litiis Expensis cap. 6. per tot.*

§. XI.

Ratio autem hujusmodi provisionalis Adjudicationis, alimentorum & Expensarum Litis, concurrentibus dictis tribus requisitis, ex ipsa æquitate naturali deducitur, quæ vult, ut pauperi non calumniosè agenti subministrentur remedia, (quæ in Alimentis & Litiis Expensis potissimum consistunt) adeundi judicem, & jura sua contra Adversarium experiri, di, qui res istas, quæ probabiliter non ad ipsum, sed A-

B

ctorem-

ctorem pertinent, possidet, istisque in præjudicium veri Domini vel illius, qui meliori jure in istis gaudet, utitur; Si enim Reus ejusmodi Actori egeno optime tamen in causâ fundato, ad suppeditanda alimenta & sumtus litis cogi non posset, actor contra omnem æquitatem jura sua indiscussa relinquere cogeretur, ipsique via judicem adeundi omnino præcluderetur, cum tamen *ex L. 1. §. sed Et si incertum ff. de ventre in possessionem, mittend.* satis aperte constet: quod melius sit dispendia inutilia facere, quam denegare alimenta ei, qui bonorum Dominus quandoque futurus est, *vid. Mev. P. 4. Dec. 194. n. 7. in not.*

§. XII.

Non omni autem Actori, sed saltem paupertatis infortunio oppresso Alimenta & Litis Expensæ à Reo sunt subministrandæ. *cit. L. 27. §. 3. ff. de inoff. Testam. ibi: propter inopiam, L. f. C. de ordin. Cogn. ibi: si aliqua alia facultas esse non poterit, Cap. 11. X. de Accusat. ibi, siquidem cum proprium non habeant.* Dicitur autem pauper, qui nec immobilia nec mobilia possidet, nec aliunde quid in bonis habet, nec denique propriis operibus sibi victum quærere potest. *Joh. Bapt. Pontanus tr. de Aliment. Cap. 4. n. 2.* imò quemvis, pro mercede servientem, præsumi pauperem tradit. *Bencaf. tr. de Paupert. Et ejus Privileg. quest. 6. n. 1. tom. 18. allegatus à Mev. P. 8. Dec. 403. n. 3.* Vel secundum quosdam, qui non habet quinquaginta vel centum aureos in bonis. *Arg. L. 10. ff. de Accusat. §. 3. Inst. de success. Liber. Vid. Dn. Schilter. Ex. ad ff. 6. §. 13. sed rectius Paupertatis vel Inopix æstimationem pro diversitate circumstantiarum arbitrariam esse, & judicis arbitrio relinquendam ex Menoch. L. 2. de Arbitr. judic. quest. Cent. 1. Cas. 61. testatur Carpz. P. 1. Constit. 23. Defin. 14. n. 4. 5.* Non datur enim ejusmodi Paupertatis definitio, quæ in universum valere queat, sed pro diversitate materiarum, circa quas facultates conderan-

derantur, opes vel inopia reputantur. Mascard. *de Probat. Concl.* 1159 ff. per 101. Neque ex aspectu exteriori facilis est paupertatis definitio, multo minus, quæ splendent & squalent, semper ita se exterius habent, cum multum in hoc sit sæpe dissimulationis, ita loquente Mev. *P. 5. Dec. 83 n. 2. in not.* qui sub *n. 8.* eum in finem allegavit Alexandrum, qui *consil. 137. Vol. 7.* Paupertatis varium omnino significatum plenius demonstrat. Addatur quoque Gail. *L. 1. obs. 142. n. 8.* ubi invenies ex traditionibus Doctorum differentiam: Inter Pauperem, Inopem, Mendicum & Miserabilem.

§. XIII.

Hoc tamen tenendum, Actorem, qui artem calleret, ex qua sibi victum & alia necessaria possit quærere, nec alimenta nec expensas à Reo prætere mere posse, cum is, qui artem novit, ex quâ vitam sustentare possit, non dicatur pauper. Mascard. *de Probat. concl. 1154. n. 36.* modo tantæ sit valetudinis, ut istam exercere queat, secus si morbo aliquo impediatur. Bartol. *in L. un. in fin. C. de mendicant. valid. L. 11.* Vel si ipsi & ejus familiae propter nobilitatem & splendorem ejusmodi arti incumbere omnino probrosum sit, Ant. Peregrin. *L. 3. de Jur. Fisc. cap. 18, n. 74.* Garfias *de Expens. & Meliorat. Cap. 4. num. 22.*

§. XIV.

Iste ergo, qui sibi ex propriis rebus succurrere potest, ad beneficium nostrum non est admittendus, Martin. Col. *de Aliment. L. 1. Cap. 14. n. 50.* cum è contrario reus ab Alimento, rum & sumtuum litis præstatione se liberare non valeat, si v. g. actor filium vel fratrem vel alios locupletes, à quibus alii possit, vel debeat, habeat, ita tradente Cravetta. *Consil. 164. n. 2. & 3.* ubi allegavit hujusmodi assertionis fundamenta, q. ii.

bus supra citatus Colerus ex Baldo ad L. f. C. de ordin. Cognit. n. ult. hoc quoque annectit, quod hujusmodi alimentâ & sumtus litis litiganti Actori tanquam de proprio dentur patrimonio.

§. XV.

Non allegasse autem Paupertatem ab Actore sufficit, sed quoque probanda est, ubi enim paupertas est fundamentum intentionis, vel quis ex ejus obtentu beneficium consequi intendit, ibi non præsumitur, sed tanquam in facto confitens Gail. L. 1. obs. 145. n. 5. probari debet. Matth. Afflicis Dec. 377. in fin. Natta Consil. 343. n. 3. Mascard. de Probat. Concl. 1159. n. 5. Non autem probata ista, statuitur contra debitorem, ut non inopem, præsertim. si talis antea fuit, cum mutatio non præsumatur. Mev. P. VII. Det. 190. n. 3.

§. XVI.

Modi paupertatem probandi duo potissimum sunt consueti & recensentur à Gail. Lib. 1. obs. 142. n. 6. Scilicet 1.) Documenta Magistratus aut Vicini, vel. 2.) Juramentum, quod ea propter Paupertatis vocatur. Quamvis enim Carpz. P. 1. Constit. 23. def. 14. n. 3. nolit, ut quisquis indifferenter paupertatem allegans ad Juramentum admittatur, sed potius requirat, ut prius de prætensâ paupertate, antequam juret, aliunde fidem faciat; quia tamen de isto casu loquitur, ubi litigans, qui ad paupertatem provocat, de perjurio vel est suspectus, vel paupertatem propriâ culpâ sibi accersivit, hinc à nobis hæc in parte non dissentit.

§. XVII.

An vero is, qui propriâ culpâ ad inopiam redactus,
&

& vivendi mediis destitutus beneficio hoc pauperum uti, & à Reo expensas litis, & sumtus prætereendere possit? exinde dubium est, quod Pater filium, qui bona suorum alimentorum causa à patre sibi assignata dilapidavit, nihilominus alere teneatur, idque sive levi sive latâ culpa vel ipso dolo hoc factum sit. Martin. Col. *de Alimentis*, L. 1. Cap. 2. n. 22. & 23. ubi hanc thesin contra Pontanum *de Alim. cap. 2. n. 5.* & Menoch. *de A. J. Q. L. 2. Cent. 2. Cas. 182. n. 55.* & plures alios (1) per L. pen §. 1. ff. *de Curatoribus furios.* (2.) per L. 41. in f. ff. *de operis Liberi.* & denique (3.) per L. *Imperator. 50. ff. ad Sct. Trebell.* rectius probat; Sed hoc non obstante Negativè hanc quæstionem decidendam esse, non dubitamus, eò quod ejusmodi Actor beneficio hoc se indignum omninò reddiderit, cum semetipsum in necessitatem posuerit. *arg. L. 37. in sine ff. de Minor.* Hinc rectè Pontanus *cit. tr. de Aliment. cap. 4. n. f.* asserit: Paupertatem, quæ ortum habuit ex luxu, ludo, aut gula, indignam esse omni Judicis aut Juris beneficio. Insuper magna est disparitas: inter alimenta filio luxurioso à patre debita, & inter illa, quæ Actorì inopi à Reo præstanda. Hæc ex beneficio Juris positivi civilis, illa verò ex ipsa Lege Naturæ filio debentur, adeoque non tam hæc, quam ista per propriam culpam vel dolum statim amittuntur *arg. L. Mutus, surdus 73. ff. de jure Dot. ibi: ut in exilium. ut in insulam relegato parenti præstet alimenta.* Confer. *glossa in L. f. §. Sin vero postquam. de jure liber, verbo: censuerunt.*

§. XLIX.

Porro hic disquiri meretur, in quibus propriè casibus Actorì pauperi à Reo alimenta cum sumtibus litis suppeditanda sint? Ubi Doctores unanimiter ferè statuunt, in Actionibus realibus, quibus petuntur res, à reo possessæ, id fieri debere. *Vid. Dd. supra in § X. allegati*, puta, si rei vindicatione res singularis, vel hæreditatis petitione, res universalis sive hæreditas

vel in totum, vel pro parte à possessore petitur. Idem quoque de hypothecaria & Interdictis sive remediis possessoriis, nec non de Confessoria ad usum fructum vel usum consequendum statuendum est. Imò in actione personali ob creditum competente idem habere locum asserunt. *Mev. P. 4. Dec. 164. n. 6 seqq. & Brunnemann. ad d. l. 27. ff. de inoff. testamen. n. 13.* Eadem enim ratio, idem efficit jus. Nam sicuti æquum visum est, ut qui res petitas suas dicit, nec calumniose agere reperitur, inops, indelitis necessaria impendia habeat, ita simili æquitate, quæ causa est ejusmodi provisionalis adjudicationis, debentur ex pecunia creditâ. *Faber in Cod. L. 8. tit. 6. def. 2. n. 2.* Pari ratione efficitur, ut mulieri post mortem mariti sui dotem repetenti, & inopia laboranti, pendente lite, per heredem mariti, vel alios bonorum possessores alimenta & sumtus litis decerni debeant. *arg. L. pen. ff. ut legat. ad quem textum in specie provocat Petrus Rebuffus tom. 1. tit. de sent. provisional. art. 3. concl. 1. n. 1. & ita in Camera Imperiali decisum fuisse testatur Mynsinger. Cent. 6. obs. 21. n. 1.*

§. XIX.

Hoc ipsum ulterius ad illum casum à Doctoribus extenditur, ut etiam si neque bona, neque creditum proprie sicut dictum, sed saltem alimenta simpliciter debita petantur, tamen pauperi agentis reus interim alimenta & expensas præstare teneatur. *Hartm. Pistor quasi. 20. n. 5.* quod exemplo spurii alimenta sive præterita sive futura ex patris defuncti bonis sive ex testamento, sive ex capite intestati, ab heredibus petentis illustrat *Petrus Rebuff, cit. supr. loco art. 1. gl. 2. n. 30. & 31.*

§. XX.

Idem in istis actionibus præjudicialibus obtinet, à quarum

rum decisione pendet alimentorum præstatio per consequentiam, qualis est actio de partu agnoscendo & similes. Hinc si adolescens quidam contendat: Titium esse suum Patrem, hic verò paternitatem neget, hunc à Titio interim alendum esse ex *L. 1. §. Si ea, qua ff. de Ventr. in possess. mit.* est extra dubium, modo ille in quasi possessione filiationis sit constitutus, vel alias modicam præsumtionem pro se habeat, extra hoc enim provisionaliter ali non debet. *Rebuff. c. l. n. 21.* Idem quoque de uxore, quæ à Mevio contendit, hunc esse ejus maritum, asserendum est, si modo aliqualis pro conjugio militans adsit præsumtio, vel uxor sit in quasi possessione Conjugii vel status maritalis constituta *Coler. de Aliment. L. 1. cap. X. n. 43.* Imò si uxor contra maritum ad separationem vel quoad thorum & mensam, vel quoque ad vinculum sive ex capite malitiosæ desertionis sive adulterii agat, à marito nihilominus pendente lite alenda, & ipsi, si sit egena, à marito convento cum sumtibus litis alimenta suppeditanda, præfertim, quia maritus etiam uxori de adulterio accusatæ alimenta præstare tenetur, *Coler. c. l. n. 37. & seqq.* ibique plures citati *Dd.* Sic quoque Monachus alendus est per Abbatem, quamdiu pendet quæstio præjudicialis an sit Monachus, *cap. 11. X. de Accusat.*

§. XXI.

Magnum interea istis, qua §. *XIIX. & seqq.* allata sunt, injicit scrupulum *Jctus Italus*, non infimæ fortis, *Antonius Merenda. L. V. Controv. Cap. 28. per 101.* qui statuit: non in omni actione, per quam petimus rem nostram à Reo possessam, vel creditum, imò nequidem in omni petitione hæreditatis Reum ad alimenta & sumtus litis Actori præstandos posse cogi, quia *1) L. 27. §. 3. ff. de inofficios. testamento* non loqueretur generaliter de omni Actore paupere, sed in specie de tali, qui erat *vinculo consanguinitatis proximo* non solum Reo junctus, sed

sed quoque *in etate pupillari* constitutus, atque sic Jctum Ulpianum non alia ratione in casu Legis ad alimenta decernenda fuisse commotum, quam ex charitate naturali ex vinculo sanguinis descendente, hanc enim non pati, ut nepos impubes, quem injuste exheredatum esse prima sententia declaravit, miserrimam ex paupertate vitam duceret, alii verò paternam hereditatem ex testamento inofficioso, quod brevi temporis spatio rescindi speratur, possiderent. Hinc extra terminos Legis, decisionem de alimentis neutiquam esse extendendam.

§. XXII.

Neque 2) obstat *L. 1. §. 2. ff. de ventr. in poss. mitt.* ubi idem Ulpianus asserit: *aquius esse, vel frustra nonnunquam impendia fieri, quam denegare aliquando alimenta ei, qui Dominus bonorum aliquando futurus est*, quem textum supra §. XI. profundandā contrariā sententia adduximus: eo quod loquatur de posthumo præterito, qui aliquo casu futurus erat suus hæres, adeoque de eo, quem certum est, aliquo casu adveniente, dominum bonorum futurum esse. Hoc autem non posse applicari ad omnem indistincte actorem, qui peteret, ex fundamento saltem probabiliter bono Res à Reo possessas, & de quo propter incertum litis exitum dubitari posset, an unquam hujus modi dominium habiturus sit.

§. XXIII.

Porro 3) *Legem f. C. de ordin. Cogn.* loqui pariter de speciali casu, ubi quis scilicet petebat alimenta & sumtus litis ex rebus, quas antea possederat, sibi per vim ablatas, qui nullam omnino haberet connexionem cum casu, ubi quis petit alimenta ex rebus ab adversario suo multo sæpius detentis, neq; vi, neq; clam neq; precario. 4) *Ad cap. 11. x de Accusation.*
idem

idem respondet MERENDA *L. 5. cap. 29. n. 12.* Quod ibidem accufatoribus Monachis ab accufato Abbate ex rebus monasterii alimenta fint præbenda, ex hac speciali ratione; quia ad Monasterium regulariter pertineret onus, alere Monachos, maxime, cum, ad illud tuendum, labores & pericula fubeant. In summa: MERENDÆ oppofitio eo redit; quod Reus ad alimenta fumtusque litis AËtori pauperi fubminiftranda indifinËte non teneatur, etiamfi præfumptionem bonæ caulæ pro fe habeat, & alter bona, quæ petuntur, poffideat, nifi quoque concurrat vinculum confanguinitatis, & inde, vel ex aliquo alio capite, ad alendum, defcendens obligatio.

§. XXIV.

Sed utut hæc omnia non fine magna veritatis fpecie contra communem fere DoËtorum fententiam à MERENDA in medium fint producta, hæc tamen ufû fori non folum prævaluit, nec ex Merendæ allatis rationibus fufficienter deftruitur. De Praxi videatur præter jam allegatos celeberrimos potiffimum Pragmaticos Dn. Mevius *P. 4. Dec. 194. Dn. L. B. de Lynker. Dec. 517. C. Resp. 88. Vol. 11. DN. Barthii Hodogee. forenf. cap. 1. n. 4.* ibique præjudicium. Quod autem rationes Merendæ attinet, his brevibus reponimus, quod illa ipfa æquitas, quæ Ulpianum in cafu *L. 27 §. ff. de inoffic. 168.* ad decernenda alimenta AËtori pendente lite moverit, occurrat quoque, in aliis aËtoribus pauperibus, qui res fuas à Reis poffidentibus prætendunt, & præfumptione bonæ caulæ ufq; ftopati funt. vid. fupra §. XI. & *Mev. cit. fupra loco Dec. 194. n. 6.* quamvis non negandum fit: æquitatem in gradu augeri, fi concurrat quoque in aËtore pupillaris ætas & vinculum fanguinis, imò contextus citæ Legis monftrat: Ulpianum in decernendis aËtori alimentis non tam ex hoc commotum fuiffe, quin potius ob folam inopiam aËtoris, ibi: *propter inopiam pupilli.* Porro, quod concernit Refponfionem Merendæ

C

Merendæ ad L. f. C. de ordin. Cognit. verum quidem est, in casu Legis, petiisse quem alimenta ex rebus, quas antea possederat, sibi ablatis; sed non potest sufficiens & adæquata dari disparitatis ratio, quare non idem sit statuendum in casu, quo pauper actor à Reo petit, res cæteras ab hõc possessas, ad actorem tamen probabiliter spectantes.

§. XXV.

Eo ipso autem, quo supra §. XI. asseruimus, Actorem à Reo alimenta & sumtus litis prætendentem, debere pro se bonæ causæ habere præsumtionem, dubitari possêt, unde bonitas causæ propriè dijudicari debeat? Certe ab antiquis quibusdam Jctis, puta Bartolo, Baldo, Angelo & aliis ad d. L. 27. ff. de inofficioso testamento. præcise requirebatur, ut antequam actori pauperi expensæ litis & alimenta à Reo provisionaliter adjudicarentur, prius in actoris favorem lata sit sententia, ex hac enim de bonitate causæ sufficienter demum judici constare, æstimabant. At ex diverso Brunnerman: ad eundem textum n. 5. & ad L. f. C. de Ord. Cogn. n. 23. cum Menoch, de Præsumt. præf. 23. n. 3. seqq. Surdo de aliment. tit. 1. quest. 112, n. 18. seqq. Math. de Afflictis Dec. 11. Fachinzo L. 12. Contr. 62. præviam judicis sententiam non requirit, sed alias quoque præsumptiones sufficere putat, de quibus ex professo tractat Menoch. cit. supra Præf. 35.

§. XXVI.

De hoc statu Controversiæ sic sentimus: quod quidem in dicta L. 27. §. 3. ff. de inofficioso testam. expensæ litis cum alimentis actori nepoti impuberi cum patruo suo de in officioso Testamento litiganti ante sententiam pro isto latam non fuerint adjudicata; hoc tamen merè contingentiæ facti adscribendum esse, nec jus dicentem ejusmodi sententiam, ad decer-

decernenda actori alimenta præcise commotum, sed ob ipsius paupertatem & alias in facti specie concurrentes requiritatis rationes. Idcirco alias præsumptiones quoque sufficere non dubitamus, quæ tamen, ut recte Merenda L. V. *Contr. Cap. 30. n. 3.* concludit, valde claræ & evidentes esse debent, quia, si secus esset, perperam certe allegaretur decisio d. L. 27. cum constet: extensionem de casu ad casum, non concurrentibus iisdem circumstantiis, non admitti. Quamvis ipse Merenda ab hâc quoque Sententia quadantenus citato loco recedat, & distinctione non in eleganti totam controversiam sopire intendat, quæ ibidem potest videri.

§. XXVII.

Ex hoc manifestum est, non in secunda solum, sed quæque prima instantia, imò, ad exitum litis usque, concurrentibus debitis requisitis, à Reo Alimenta, & expensas litis actori esse subministranda. Idque non solum in causâ principali, sed quoque accessorii, quibus litigantes interdum ad reparandam causam utuntur, obtinet, puta, si processus ex capite nullitatis vel restitutionis in integrum impugnetur. c. l. 27. ff. de inoffic. testamen. L. f. C. de ordin. Cognit. ibique Brunnem, n. 23 L. B. de Lynker. *Resp. 88. Vol. 2.* Et quemadmodum illas petere licet tam ante, quam post litem contestatam, imò, si opponerentur exceptiones altiore indaginem requirentes, ut saltem lis proteletur, & executio retardetur, in ipsa quoque Executione, ut tradit Rebuff. *de sentent. provision. in præfat. n. 25. cum seqq.* Ita è contra certum est, quod, si actor dicta alimenta & expensas litis à Reo non urgeat, iudex ex officio ad istas subministrandas reum condemnare non possit. *arg. l. 4. §. 8. ff. de damn. infect.*

§. XXIX.

Utrum verò actor de super cautionem Reo præstare debeat, de satisfactione in casum succumbentia, & qualem, & quantam, non una quoque Doctorum est sententia, merenda *c. l.* affirmativam tuetur, & in specie cautionem fidejussoriam requirit. At Mart. Col. *tr. de Aliment L. 1. Cap. 14. n. 56. & 57. cum Surdo. T. 1. quest. 125. num. 1. seqq.* Actorem à præstatione cautionis regulariter absolvit, idque ex hac ratione: 1) quia actor, etiamsi succumberet, non tamen ad eorum restitutionem compelli posset. *L. sed si is. 5. §. An autem. 3. ibi & hoc minus restituet, ff. de Carbon. edict. 2)* quia ejusmodi alimenta & sumtus litis non jure actionis, sed officio judicis præstarentur, quo casu alimentarius cavere non teneretur. *L. 10. in pr. ff. si cui plusquam per L. Falcid. L. ult. C. de ordin. Cognitionum.*

§. XXIX.

Nobis hâc de controversia ita brevibus statuendum videtur, quod ut in thesi verum sit, actori in nostro casu alimenta & sumtus deberi, non jure actionis, sed officio Judicis, de qua differentia videatur Pontan. *de Aliment. cap. 1. n. 6.* & quod alimenta officio Judicis præstita regulariter non repetantur; quia tamen in hypothefi non raro contingit, ut si non ab initio, tamen ex eventu appareat, actorem per calumniam litigasse, ac sic per sub & obreptionem quasi à Reo alimenta à Reo impetrasse, hoc verò casu alimentarium quam maximè ad restitutionem teneri, ipso fatente Col. *c. l. n. 56.* Hinc actorem saltem ad hunc effectum ad præstationem cautionis teneri, ita tamen, ut tam qualitas, quam quantitas cautionis discreto Judicis arbitrio non immerito determinanda relinquat debeat,

§. XXX.

s. XXX.

Coronidis loco elegans exemplum, quo Reus actori sumtus litis, imo Judici ipsi alimenta pendente lite subministrare tenerur, ex ipsa ordinatione Camerali P. 2. tit. 4. S. Und sollen Chur und Fürsten &c. addere non injucundum erit, ibi enim expresse cautum; quod, si Electores vel Principes coram judicio aufstregarum conveniuntur, hi iudicibus aufstregalibus sumtus & alimenta suppeditare debeant. Dieselbe die Ausrichtung an die Herrn Austrags Richter reichen sollen; quod & in Camera Imperiali semper observatum fuisse attestatur Rütger, Ruland. tr. de Commissar p 1. L. 6. cap. 12. n. 1. Schwanmann. de Proc. Camer. L. V. c. 2. n. 9. Frider. Lenz. de privil. immediat. S. R. I. Proc. Instant. n. 56 ubi dicit: De sumtibus in Judices hoc impendendis ita jus est: Si Princeps electus, cum in Cancellariis, ubi causarum decisionibus alias praesto, lites hujusmodi nunc disceptari soleant, animadverti, aliis sumtibus, quam qui in quovis ordinario Judicio erogandi, partes non onerari. Idem de Commissario Caesaris, Principe vel Comite sentirem, nisi tamen illis vel illorum Ministris in itinera & alii sumtus faciendi, qui, uti & quod inferioribus Commissariis debetur, à Commissionis Impetratore expendendi; In modo primo, secundo, septimo & ultimo. d. tit. 4. *sumtus ad Principem Reum pertinent.* In quinto quaelibet partium, uti & in sexto suos Elector sustineat, quoad hunc tamen Praeses der Obmann in communes sumtus sedeat. Georg. Schubart de aufstreg. c. 6. n. 85. Ratio in eo consistit, quia Rei fruuntur judicio aufstregarum, tanquam singulari beneficio, hinc etiam onera isti annexa ferre tenentur. Jcti Argentor. in Consil. Brunn. 134. n. 30. confer. DN. Mevii Consil. contra DN. Electorem Brandenburg: in causa civitatis Collbergensis mense Martii anno 1669. elaboratum, nec non B. Domini Samuelis Strykii Consilium eodem anno Consilio Meviano in eadem causa in favorem Brandenburgensis oppositum, quae utraque extant, in Consil. Brunnem. 134. 135. 136. 137. ubi repetita praefatione digna omnino inveniuntur.

S. XXXI.

Tandem hoc addendum; quod occasione supra allegati *cap. 11. X. de accusat.* per modum conclusionis speciatim deducatur; quod, si inter magistratum & cives controversia sit de administratione bonorum civitatis, aut de collectis, similibusve, expensæ litis ex publico arario civibus actoribus eodem modo sint solvendæ, uti quoque magistratus sumtus litis ex publico depromit, *Mev. P. 2. Dec. 341.* & ex eodem principio *Rebuff. tom. 1. de sentent. provision in pref. n. 115. cum Menoch. de presumt. 25. n. 21.* concludit, quod collegæ è collegio pendente lite alimenta præstanda sint; quod ab aliquibus quoque ad Pastores Ecclesiæ hæctenus extenditur, ut si contra Parochos ratione Salarii experiantur, sumtus litis pendente processu ex redditibus Ecclesiæ sint desumendæ, sed cum hæc traditio valde suspecta videatur, non immerito dubitamus calculum nostrum isti adjicere.

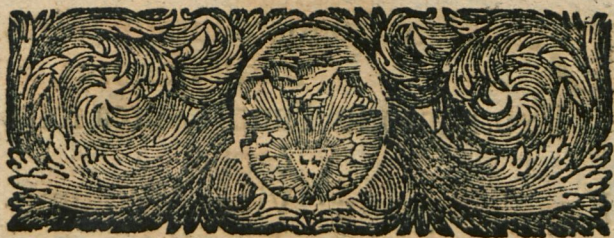
COROLLARIA.

I.

Legatorum Sanctitas malè communiter ex Jure Gentium derivatur.

II.

Ex matrimonio legitime Contracto datur natus spurius.

*Vae dudum meruisti, ea tan-
dem præmia lætus,
Doctoris summo mactus ho-
nore, capis.
Nunc Martha excipiat spartam felix-
que vocaris,
Ac Tibi conducet firmiter hic ti-
tulus.*

Applausus ergo addebat
PRÆSES.

DUm Tibi Cognato summi tribu-
untur honores,
Exornantque Tuum Laurea ferta
caput:
Ex animo grator: Vivas & commo-
da multa,
Qua Tibi, qua Patriæ, Justitiæque
feras.

Prænobili & Consultissimo Dno.
Doctorando Affini & Compatri
suo dilectissimo prolixior Affectu
quam carmine applaudebat

SALOMO CHRISTOPH. MERCKELL.

J. U. Doctor, Dynastiz Smalcaldensis Advoca-
tus ordinarius & Senator ibidem.

Præmia cum Themidis Tibi dantur, gratu-
lor; optans,
Innumeros fructus lætificosque ferant.

His

*Clarissimo Dni. Doctorando honores Doctorales
festinante crenasauktos esse jubet.*

FRID. ANTON. Hallenhorst / J. U. D.

Erfurt, Diss., 1717

ULB Halle

3

004 548 485

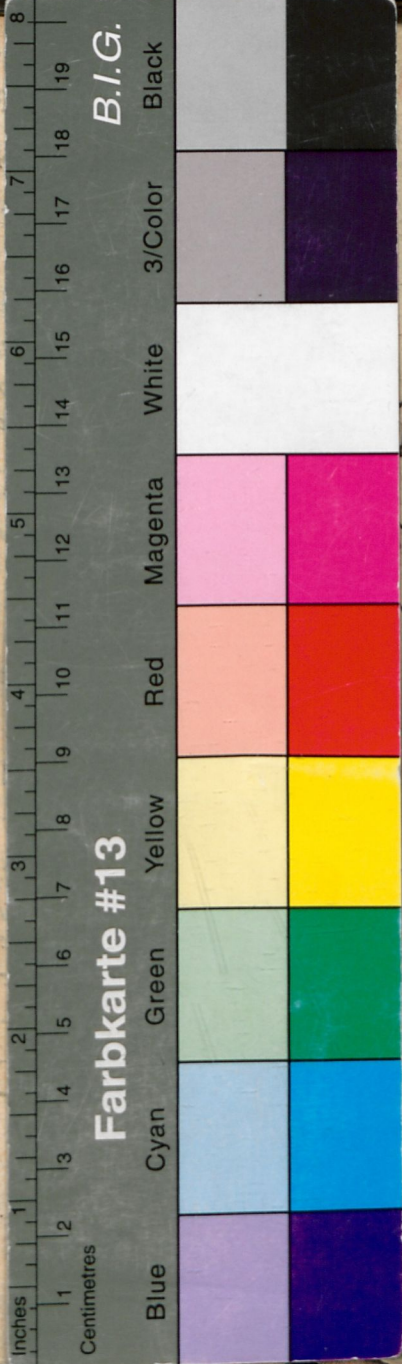

f

TA-706

nur 2 u. 4 bisher verknüpft

B.I.G.

Farbkarte #13

18

Q. D. B. F. 1717, 16

DE
**REO, ALIMENTA
ET SUMTUS LITISACTO-
RI SUPPEDITANTE,**

*DISSERTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
QVAM,
DIVINA FAVENTE CLEMENTIA,*

SUB AUSPICIIIS ET INDULTU
AMPLISSIMÆ FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA ET PERANTIOVA ERFORDIENSI UNIVERSITATE,

SUB PRÆSIDIO

DN. TOBIÆ JACOBI

Reinhardt's/

J. U. D. SACRI PALATII CÆSAREI COMITIS, AC PANDECTARUM PRO-
FESSORIS PUBLICI ORDINARIJ,

PRO CONSEQUENDIS IN UTROQUE JURE SUMMIS
HONORIBUS, PRIVILEGIIS AC IMMUNITATIBUS,
IN AUDITORIO JCTORUM MAJORI,
HORIS CONSVETIS,

DIE XXII. JUNII ANNO MDCCXVII.
PLACIDO ERUDITORUM EXAMINI

EXHIBEBIT
JOHANN GEORG GROBIUS, SCHMALCALDEN SIS.

ERFORDIÆ,
LITERIS JOH. HENRICI GROSCHII, ACAD. TYPOGR,

Ar

